

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felelős szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányoabb árban közlünk.

Meghívás.

A zemplénegyei függetlenségi párt tagjait tisztelettel meghívjuk a *f. hó 15-én, vasárnap délután 2 órakor* Sátoraljaihelyben a Magyar Király szálloda nagytermében tartandó

közgyűlésre.

A közgyűlés tárgya a közeli képviselőválasztás lesz, s azért kérjük, az ügy fontosságára való tekintettel, hogy minél tömegesebben szíveskedjenek megjelenni.

Ne tőrjünk tovább Kossuth Lajos vármegyéjén azt a gyalázatot, hogy képviselői közt egyetlenegy híve sincs Magyarország szabadságának!

Kérjük a kerületi bizottságokat, hogy a párt helyzete, s az esetleges jelölések felől tegyenek az elnökségnek jelentést

Hazafias üdvözléssel.

Sátoraljaihely, 1901. szeptember 7-én.

Buza Barna,
jegyző.

Kossuth János,
elnök.

Választás előtt.

Sátoraljaihely, szept. 10.

Aki hamisan, jobb tudomása, hite és meggyőződése ellen tesz esküt: becsületes ember az?

Hát aki hamisan, hite és meggyőződése ellen adja szavazatát: becsületes ember az?

Olyan a szavazás a képviselőválasztásnál, mint az eskü.

Az eskünél felteszi a bíró a kérdéseket: hogy volt ez? hogy történt az?

S az eskü önek felelni kell minden pontra: így volt, így történt, — így tudom, így láttam, így hallottam, — isten engem úgy segítjen!

A képviselőválasztáson is felvannak téve a kérdések:

— Akarod-e az önálló magyar nemzeti hadsereget?

— Akarod-e a külön magyar nemzeti bankot?

— Akarod-e hazád gazdasági függetlenségét?

— Akarod-e az igazságtalanul felemelt kvóta leszállítását?

— Akarod-e a magyar nyelvi, magyar érdekeket védő önálló magyar külső képviseletet?

— Akarod-e a független Magyarországot?

Ezek a kérdések, amikre hitvallást kell most tenni a magyar polgárnak.

És bizony ha valaki ott a szavazásnál a kormánypárti jelölt nevét ejti ki a száján, az annyit tesz, mintha mindezekre a nagy kérdésekre azt mondaná:

— Nem akarom, szívem, lelkem belső meggyőződéséből nem akarom, isten engem úgy segítjen!

Lehet ilyet kimondani magyar embernek? Isten és emberek törvénye, erkölcs, tisztesség, becsület megengedheti azt, hogy ember ajakról elhangozhassanak ilyen istenkáromló szavak?

Magyar ember ne akarjon független Magyarországot!

Mintha azt mondaná valaki, hogy ő börtönben akar lenni, lán-

cokat akar viselni, korbácsütések alatt akar vérzeni, járom alatt akar görnyedni.

Ha mondaná, elhinnők ezt egy embernek? Embernek, akit az isten a saját képére teremtett?

Nem azt kiáltanók-e neki ilyen rettenetesen örült beszédre, hogy: Hazudsz!

Hazudsz, mert lehetetlen, amit beszélsz! Hazudsz, mert ember türheti az erőszak láncait, de ember nem sülyedhet annyira, hogy kívánja, hogy akarja magának a rabszolgaságot! Hazudsz, mert az isten nem teremthetett olyan szörnyeteget, aki a szabadság napsugara helyett a szolgaság éjszakáját akarja, akinek kedves legyen a lánc, a korbács, a járom!

Hát annak mit szólunk, aki azt mondja, hogy ő nem akarja hazája függetlenségét?

Hát ez lehet igaz? Hát ez jöhet szívből, lélekből, meggyőződésből?

Aki börtönben él és ott akar maradni és nem akar szabaddá lenni, — ember az?

Hát aki magyar és nem akarja hogy Magyarország független, szabad legyen, — ember az?

És ha magyar ember ilyet mond, ilyet állít magáról, lehet az igaz?

Bizony joggal kiálthatnók oda mindazoknak, akik egy név kimondásával meg fogják tagadni hazájuk függetlenségének óháját, eszűjét: Hazudsz, hazudsz, hazudsz!

Milyen joggal mondhatnók nekik: Nem igaz, amit mondtál,

nem igaz, hogy te nem akarod a szabad hazát! Nem igaz, mert te ép úgy akarod a magyar nemzeti hadsereget, mint mi, ép úgy akarod a nemzeti bankot, a gazdasági függetlenséget, mint mi, ép úgy akarod a nemzeti diplomáciát, mint mi! Mert ha nem akarnád, akkor nem volnál ember! És ha azt vallood, hogy ezeket nem akarod, akkor hamis valomást teszel!

Hej, pedig de sokan fogják elmondani Zemplénben is azt a valomást! De sokan fogják elkövetni azt a bűnt, amely gonoszabb a hamis eskünél is, mert egy egész ország, mert a saját hazája ellen verkezik, aki elköveti!

Miért? Annyira romlottak, annyira gonoszak talán az emberek, hogy lelkifurdalás nélkül követik el a legszörnyűbb vétkeket? Annyira erkölcstelenek, hogy képesek lelkük legnemesebb vágyait megtagadni, hazájuk megrontására szavazni pénzért, pálinkáért? Nem, az nem lehet. Egyes emberből talán alkothat a természet egy pokoli szeszélye ilyen szörnyeteget, de ennyi sok ember, egy nemzet többsége, nem fajulhat el ennyire soha.

Nem tudják azok, hogy mit cselekszenek. Nem tudják, hogy mit jelent ott a választáson a kormánypárti jelölt neve. Nem tudják, hogy milyen rettenetesen gonosz dolgokat mondanak el, mikor azt a nevet kiejtik.

Ha tudnák, lehetetlen, hogy megtennék. — Nem tennék még

TÁRCA.

II. Rákóczi Ferencz.

[A Felsőmagyarországi Hírlap eredeti tárcája.

Írta: Szemere Emil.

Ezredek tűntek el, ezredek születtek. De oly nagyot, mint te, egy se tudott

Nem birt földi anya — oly fenkölt

A világra hozni, mint te vagy Rákóczi!

Hősök hőse vagy-e, kit a tündérrege Mesés színpompája se tud megfesteni. Vagy a végtelen űr egy bolygó tündére.

Ki a szabadságot e földre lehelli?

Vagy óriás eser vagy ősi idők honából?

Minden levelébe hír, dicsőség ojtva. Vagy mint szálló ige törsz ki a homályból.

Az örök üdvösség napját ragyogtatva.

Kelj fel poraidból, hogy imádhassalak.

Kelj fel poraidból, hazánk Messiása. Hadd esőköloim porát lépteid nyomának;

Az a szent szabadság mindannyi ol-tára.

Ábrándjait szövi
A holdnak sugara
A tengernek szíve
Megdobban alatta.

Langyos szellő játszik
Csillag mosolyával,
Olajfa zöldjével,
Rózsa illatával.

Dallos kis madárnak
Elül a danája. —
A boldogság fészékét
Rakja piczi szája.

Heszzen Amália
Lágy ölelő karja
Lehozza a mennyet
Rákóczi Ferencznek.

Susog a szerelem
Edes, büvös ajka.
Mintha egy menyország
Méze űlne rajta.

A pokol irigy lett,
Skorpió mezébe
Ojta öl mérget
A grófnő keblébe.

De a hű szerelmen
Nem fog pokol-méreg.
Elpusztúl tüzétől.
Mint lángban a féreg.

Te voltál ez a láng,
Rákóczi hős sarja.

Ki a biztos halált
Eletre esőkolta.

„Térdelek előtted,
Edes Amáliám,
S volna száz életem,
Mind neked áldoznám.

Neked, kincsek kincse,
Cillagok csillaga,
Mennyeknek a menyje.
Napoknak a napja.

S ha sír veti ágyad,
En leszek fejfája!
Szívemből fakad majd
Sírhatod virága!”

Németujhelyvárnak sötét börtönébe
Új Rákóczi Ferencz, bilinesekbe

Bilinesbe a teste, de nem ám a lelke,
Az az oszák járomot régen össze-

Pislogó olajmecs vet fényt börtönére
Ebredező remény borult kedélyére.
„Sötét, komor képek, el előlem félre!
Eb módra nem veszhet Rákócziak

Amint a tengert a bösz vihar meg-

Megrázza bilinesét, s lehull ösörgő

Megremeg erre Bécs, s a Habsburg-
Mint a földrengésre a bérc óriása.

Szabad szél lengeti Rákóczi fűrteit.
— Félelem borzongia aljas elleneit. —
Alattomos bosszu kebelét nem lakja,
Nemes a fajtája, kard ki-kard a harca.

Védve szárnyaitól sűrű sötét éjnek,
Vágtat sötét ménjén, mint az új lo-

Ki a napot viszi rá váró népének:
A szabadság napját, tündöklőn ra-

Szól a tárogató:
Harca kuruc, harca!
A Rákóczi zászló,
Hív a szabadságra!

Lóra kuruc, lóra!
Szúrd, vágd a németet!
Könyebb lesz a föld is,
Eldobva e terhet!

Forgasd buzogányod,
Törd, zúzd, a labancot,
Ne lankadjon karod,
Mig csak magyát látod!

Keljen vér-virága
Ki a szabadságnak,
Konduljon harangja
A rabszolgágnak!

Bécs minden kincseiért, Ausztria minden hatalmáért sem. Nem lehetnek meg, mert az lehetetlen, hogy egy nemzet öntudatosan, szándékosan megölje, elpusztítsa önmagát.

Mikor fogják megtudni, mikor fogják megérteni, hogy mit jelentett az ő kormányparti szavazatuk?

Hej, de keserves ébredés lesz az nekik akkor!

Busa Barna.

szept. 12.

A homonnai választókerület ügyében még mindig kapjuk a helyreigazító leveleket, amelyek leginkább az *Andrássy* Sándor fukarságát cáfolják. Bár kifejtettük már, hogy eszünkben se volt a grófot fukarsággal vádolni, s csak annyi okos takarékoságot tételtünk fel benne, hogy nem nagy kedve lesz egy választásra hozatalnak kiadott tiztizenöt ezer forintot, az azóta érkezett leveleket itt adjuk:

Mező-Labore-^ról írják nekünk: B. lapjának f. évi 71. számában megjelent azon hír, hogy a homonnai választó kerületben a gör. kath. papság néppárti jelöltet állít gróf *Andrássy* Sándor ellenében, teljesen megbízható forrásból vett értesítés szerint, minden alapot nélkülöz. Az egész vidéken erről absolute nem tudnak semmit, sehöl semmiféle mozgalom, és több befolyásos gör. kath. lelkes határozottan kijelentette, hogy a hír nem igaz. Ebben a kerületben a néppárt soha szerencsét nem próbált, soha jelöltet nem állított, mivel biztos benne, hogy a fellépésnek esufos kudarc volna a vége. Maga a kerület teljesen kormányparti,^{*)} és ha akadna is oly gk. pap, a ki néppárti elveket vall, olyan nem fog akadni, ki dacára ezen elveinek, szível lélekkel ne támogatója gróf *Andrássy* Sándort. Ennek oka pedig az, hogy miképen az összes választók rendületlen bizalommal vannak képviselőjük iránt, úgy a gör. kath. papság is rendkívül ragaszkodik személyéhez, mivel tudja és látja, hogy lankadatlan szorgalmat, és buzgóságot fejt ki a nép érdekében — emelte az állat tenyésztést, szervezte a hitelszövetkezeteket stb. — ugyazintén tudják róla azt is, hogy a ki egyes bajos dolgában hozzá fordult, mindig támogatására számíthatott. Különbösen is nem „pénzért” választanak az itteni választók, hanem elvek és előnyös személyi tulajdonságok dűnhetnek e tekintetben. Tehát nem csak, hogy győzelemre nem volna kilátása a grófnak, hanem tekintve népszerűségét és a választók-

^{*)} Sajnos!

nak több ízben iránta kifejezett rendületlen bizalmát, biztosra vehető, hogy újból egyhangulag és közfelkiáltással fog megválasztatni.

Mező-Laborez. 1901. szept. 8.

Dr. Klein Zeigmond.

A választások tisztasága. Riasztó hírek jönnek a központból a választási bíráskodás felől. Itt a kerületekben az volt a felfogás, hogy ez a törvényünk is csak olyan, mint az inkompatibilitási volt, nem tartja meg senki, nem veszik komolyan.

Mégis úgy látszik, hogy másképp áll a dolog. Biztos helyről hallottuk, hogy az utóbbi hónapokban képviselők közt jóformán mindig arról folyt a beszéd, minisztereknél, kúriai bírónál informálódtak, s mindenütt aze látták, hogy a törvényt a legszigorúbban fogják kezelni. Mihelyt bizonyul, hogy a jelölt, vagy helylye tudtával más csak egy választónak is valamit ígért, vagy adott szavazatért, az egész választást megsemmisítik.

Igy aztán a legtöbb képviselőjelölt okavodik még a látszatától is a vesztegetésnek, s a választás napjáig még egy pohár bort sem ad a választóinak. Igy tett pl. *Horánszky* Nándor is Szepsiben, pedig erősen fenyegetik ellenjelöltül. Szóval még tün megérjük — ami eddigi nyomonrult viszonyaink közt elképzelhetetlen volt — hogy lesz tiszta választás és megnyílatkozik a nép igazi akarata

Hammersberg Miklóst is állítólag ez a hangulat bírta a lapunkban már jelzett magatartásra. Mondják, hogy Ballagit egy kúriai bíró figyelmeztette, hogy vigyázzanak, mert a kúriai bíráskodás igen szigorú lesz. Lát nem kell tréfálni! — Meglátjuk, hogy megfogadják-e Ballagiek a figyelmeztetést s jobb utra térnek-e? Ez az új gyakorlat sokat változtathat a helyzeten, s a kormánypárturálunk végzetes lehet, mert az bizonyos, hogy még tün a líszkai kerületben sincs magyar ember, aki *ingyen* a kormánypártur szavazzon. Bor és pálnoka tartja csak össze azt a pártot.

Képviselőjárás. Csak úgy özönlöttek a héten Újhelybe a képviselőjelöltek. *Nagy* Sándor, *Ballagi* Géza, *Hammersberg* Miklós, *Dokas* Ernő, *Bernáth* Béla egymásután jöttek a főispánhoz. *Hadié* főispán teljesen neutrális és egyik választásba sem fog legkisebb mértékben sem beavatkozni. — Mi ezt nem is tekintjük olyan nagy érdemnek a főispán részéről. Elődje — sajnos — olyan jól preparálta már ezt a vármegyét, hogy neki a kis újat se kell megmozdítania, mégis kormánypartit fognak mindenütt választani.

Kortestvilág.

Bizony, igen esendes minden. — Csak *Liszkán* és *Megyaszon* hangzik egy kis esztáraj, az is csak *Megyaszon* elvi küzdelem. *Liszkán* közönséges személyi harc — majd azt írjuk: leletés. *Arveres* alá kerül egy mandátum: ki ad többet érte?

Liszában azonban sájátságos fordulat mutatkozik. *Hammersberg* Miklós ugyan eddig is folyton azt hirdette, hogy ő csak tiszta választást és tiszta mandátumot akar. — de hát ezt senki se vette komolyan tőle.

Mert igaz, hogy egy kormányparti jelölt se kiabálja ki, hogy ő vesztegetni, etetni, itatni fog, sőt még *Ballagi* Géza is azt hirdeti a programbeszédeiben, hogy nem ad senkinek semmit, — de tudja azt jól minden ember, hogy ez csak olyan parádés-beszéd, s míg a jelölt hangosan hirdeti, hogy ő senkit se itat, azalatt a polgártársak lelkesen fogyasztják a kortestanyakon — a jelölt borát.

Hammersberg azonban esudálatos és tiszteletreméltó kivételnek bizonyult, aki még is akarja tartani, a mit mond, és most, mikor a párthívek már zaklatni kezdtek, hogy fogjon hozzá a *komoly akcióhoz*, (vagyis nyissa ki a bugyellárst). — komolyan kijelentette, hogy a választás napjáig egy pohár bort se ad senkinek. A választók bizonyára milyen meg lesznek indulva ettől a nemes puritán-musztól, sőt nagyrészkül valószínűleg úgy megindul, hogy meg se áll a Ballagi táborúig, ahol kevesebb a puritanizmus és több a bor.

Keserves, de igaz, hogy a líszkai kerület kormánypartja — a nyolevanezer forintos választásokhoz szokva — csak nagy pénzért választ és még igen sok idő kell, hogy az új korszakot megszokja. — különösen mikor a másik tábor nem is nagyon igyekszik az új rendhez szoktatni őket.

Az I. számú, *Malnyer* János-féle kormánypart kilátásait a *Hammersberg* magatartása nagyon megnövelte. Ők napról napra 5—6 kocsin folytonosan járják a kerületet, s hatalmasan agitálnak. *Ballagi* még éjszaka is kocsin jár és ajánlja magát. A zászlókat és tollakat szétosztották s most már szerte hirdetik ezek is az elvek finyartásának dicsőségét. Annyi bizonyos, hogy *Ballagiek* korteskedéséből senki se venné észre, hogy *Bauffy* már megbukott, s új korszak van.

A megyeszói kerületben leggyengébb a *Potoczky* Dezső pozíciója, aki nem valami barátságos ember, s így kevés a népszerűsége. *Nagy* Sándort különösen a koresmárosok pártolják, míg a polgárság zöme *Káncses* Gábor függetlenségi zászló körül csoport-

tólul, s diadalra is juttatja, ha az ellenpart nem kezd erősen vesztegetni.

Máshol mindenütt esend van. *Bernáth* Béla szept. 18-án Mádón mond beszámoló és programbeszédet. Ellenjelöltje nincs. *Dokas* Ernő hívei hétfőn, 16-án, bankettet rendeznek képviselőjük tiszteletére, amelyen — tiszta választási elv szerint — kiki ízeti a saját ebédjét. Szép!

Potoczky Dezső a megyeszói választókerület szabadelvűpartjának képviselőjelöltje, f. hó 19-én délután 3 óraker Gészlyében fogja programbeszédjét megtartani.

Értekezlet a külön vámterület ügyében.

Körülbelül negyvenen jöttek össze a Magyar Király szálloda termében 11-én szerdán délután a lapunkban közölt meghívás folytán tanácskozni, hogy mi módon lehetne kiközösíteni a vármegye hírnevén a törvényhatósági bizottság s a gazdasági egyezsület választmánya által a külön vámterület ellen való állásfoglalással ejtett esorbát.

Dr. Busa Barna szólaft fel először az indítványozók nevében, előadta, hogy céljuk a vármegye rehabilitálása s e végből népgyűlés tartását javasolják, amely a kiegyezés kérdéseben állást foglaljon. Az értekezlet elnöküül, hogy annak párton kívüli jellege érvényesüljön, nem a függetlenségi párt elnökét, hanem *Matolai* Etele alispánt ajánlja.

Az értekezlet zajos éljenzése közt foglalta el *Matolai* alispán az elnöki széket, s jegyzőül *Busa* Barnát kérte fel.

Ezután beható s tartalmas vita indult meg a kérdés felett.

Id. Bajusz József népgyűlés helyett manifesztum kibocsátását ajánlotta.

Dr. Kossuth János szerint a gazdasági egylet közgyűlése elé kell vinni az ügyet, hogy az dezavualja a választmányt.

Mezner Béla nem sokat ad a választmány határozatára, mert az mindössze 7 úr egyéni nézete. A törvényhatósági bizottságot kell újabb állásfoglalásra felkérni.

Dr. Fried Lajos, *Busa* Barna, *Szirmay* István s *Majoros* Gyula a népgyűlés eszméjét pártolták, mert itt agitációra van szükség, arra pedig ez a legalkalmasabb.

Mezner Béla, *Bajusz* József, *dr. Schön* Vilmos és *Hérics* Sándor ismeltelen a népgyűlés tartása ellen nyilatkoztak, mert az szerintük nem volna most célra vezető, s inkább aláírások gyűjtését javasolták a külön vámterület mellett.

Ere a többiek is az egyetértő határozat kedvéért ellálltak a népgyűlés eszméjéül, s így *Matolai* elnök az értekezlet tanácskozásának eredményeként kimondta a következő határozatot:

Az értekezlet elhatározza, hogy manifosztumot boesát ki a vármegye polgárságához, amelyben felszólítja, hogy tömegesen írja alá a törvényhatósági bizottsághoz a külön vámterület pártolása tárgyában intézendő kérvényt. Az aláírásokat megyszerzte gyűjteni fogja, s úgy nyujtja be a megyéhez, hogy a decemberi közgyűlésen tárgyalható legyen, itt pedig mindent elkövet, hogy a törvényhatósági bizottság minél nagyobb többséggel foglaljon a külön vámterület mellett állást, s az értolomban intézzen feliratot az országgyűléshez.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

— **A Kossuth-szobor bizottság** esültörtökön d. u. 2 óraker gyűlést tartott id. *Mezner* Gyula elnökele alatt. Elhatározták, hogy ha csak lehet, a jövő év szeptember 18-án *Kossuth* Lajos századik születése napján lep-

Duna, Tisza mentén eseng a kuruc kardja,
Minden nap új babér, új diadal napja,
Szabadság zászlaját magyar szél lengeti,
Magyar úr a hazán, futásban elleni,
Rettenthetlen Botyján a Dunántult [seprí].
Székesfehérvár is kaput avított neki,
Sem féli a veszélyt, csak félszemmel méri,
Hogy golyó sem fogja, a hír azt [regéli].
Béri Balogh Ádám sem marad ám [hátra].
Pusztítja a rácot, mint vetést a sáska,
A vitéz Oeskey s híres huszárai
Magát Bécsset vivja és prédára veti.
Károlyi forgója elől jár a esatán,
Oroszlán a harsza, sújtó keze villám,
Czelder is hol beült, foly a labanez [vére].
A letarolt mezőt vérpirosra festve,
Dörög Beresényinek paranesnokló [szava].
Míntha mind meg annyi öreg ágyu [volna].

A három *Andrássy*, *Forgács*, *Eszterházy*,
Mind egy legenda hős, vért isznak [kardját].
Magyar fejedelem ül törvényt a hazán,
Tiszta honszeretet, igazság jár nyomán.
Te vagy az Rákóczi, repüljön a sasod!
A mig ellenségid mind a földre tiprod!
A májtényi síkon
Sír a kuruc nóta,
Megtöpre a zászló,
Az árulás rongya.
Idegen a kuruc
A saját honába,
Ég a takarója,
Göröngy a párnája.
Minden esendes, néma,
Mint a sírnak hantja,
Gyászol a szabadság,
Elborult a napja.
E sötét éjszakán
Áteikáz egy villám!

Te vagy az, vén kuruc,
Hős Sennyey István!
Dacol mind halálig,
Lányvár oroslánja,
A mig szent tűzévet
Együtt sírba szálla.
Labane úr a hazán,
S a szoldosok sorge,
Éhes híznakéjt
Rohan tetemére.
Van-e ég, vagy Isten?
Van-e még igazság?
Hogy a nemes pusztul,
S burjánzik a gasság!
Rodostó, Rodostó,
Magyarok Mekkája!
Neked szól, hozzád szól
A magyar imája.
Szívünk a hamyvedrod,
Élsz itt firől fira,
Te, a szabadságnak
Felkent apostola!

^{*)} Sennyey István, a leányvári vár paranesnoka volt az egyetlen kurucz, aki nem adta meg magát, s egész haláláig kuruc maradt, s a várat is tartotta.

lezik le a szobrot. *Róna* József szobrászt behívják, hogy jelöljön ki a szobor számára alkalmas helyet, s azután tudósít ki a pályázatot. Részteltetésétől jövő számunkban hozzuk.

„Uj teher” című multkor közleményünkre vonatkozólag lapírtunk a „Zemplén” kijelenti, hogy a polgármesternek nem volt szándéka a magán fogvasztásra szánt részeket kivétel nélkül a közbiztonságra utalni, s azok tulajdonosait újabb teherrel nyomorgatni, hanem csak azt szándékozik elrendelni, hogy a vágóhidhoz „közül lakók” ott perzseljék meg sertéseiket. Ez ismét olyan logika, mely csakis Ujhelyben születhetik meg. A cigány utca végén, az Éwa féle major környékén levő házak lakói vannak legközelebb a vágóhidhoz, leges-legközelebb lakik azonban Lomnitzer börtényáros. Ezek lesznek tehát kötelezendők a vágóhidon perzselni. Miért? Tíz — rendőri szempontból? Ugyan ugyan! Hát a polgármester ur megperzselheti disznáját a saját udvarán, mert „nem lakik közel a vágóhidhoz”, de például Lomnitzer vagy az Éwa major lakói nem, mert ők a várostól távol, az ugar és kert földeken szoktak perzselni, tehát tűzveszélyes helyeken! De az a büntük megvan, hogy közel laknak a vágóhidhoz. Ugyan mi fog még következni? Ilyen intézkedések mellett csakugyan el lehetünk készülve olyanokra is a jövőben, melyek halhatatlanságot fognak szerezni a mi polgármesterünknek!

„A városi színház bérletének ügye döntés előtt áll, a színhelyi bizottság a napokban fog felőle határozni — Két komoly reflektáns van: *Dobó Sándor*, a nyitrai színházról igazgatója, akiről mult számunkban emlékeztünk meg, s *Kremer Sándor*, az eperjesi színház bérletje.

Kremer csak most adta be pályázatát. Az eperjesivel együtt akarja bérelni az ujhelyi színházat, úgy, hogy Eperjesben október, február és március, Ujhelyben pedig dec., nov. és január hónapokban játszana. Társulatát az ujhelyi színhelyi bizottság tetszése és kívánsága szerint hajlandó összeállítani. *Kremer*, a ki nek legjobban ajánló levele az, hogy adóssága nincs (tudjuk, hogy a tavalyi társulat tisztán a sok adósság miatt nem tudott boldogulni), most egy kisebb, 22 tagú társulattal Patakon játszik, s így kénytelen módjában van az érdeklődőknek meggyőződni rendezői képességeiről.

„A közigazgatási bizottság esztörtéki üléséről térszűke miatt a jövő számban referálunk.

HIREK.

„A független pataki tanárok. A Magyar Szóban olvassuk a pataki tanárok függetlenségének ezt a kis diésérét:

A sárospataki határozat.

(Allásfoglalás egy miniszteri rendelet ellen)

Tegnap lapunkban közöltük azt a határozatot, melyet a sárospataki főiskola a jogbüntetés eltérése ügyében kiadott miniszteri rendelet ügyében hozott, orélyesen állást foglalván a közoktatásiügyi miniszterium hibás rendelete ellen.

A sárospataki jogakadémia tanári kara kimondotta, hogy a miniszter rendelkezését indokolatlannak tartja, s celszerűtlennek tartja azt, hogy a jogbüntetés a második alapvizsga tárgyai közül kitörülte. Hogy e véleménynek a tanári kar nagyobb nyomtatást adjon, határozatilag kimondotta, hogy eltérőleg a miniszter rendeletétől, ezután még nagyobb gondot fordít az eltörölt tárgyra s a kollokviumokat e feletle fontos tárgyból szigorítani fogja.

Eppél határozottabban tanári testület még nem foglalt állást kormányrendelet ellen. Teljes elis-

meréssel kell adóznunk a sárospataki tanároknak, akik napjainkban, mid in az iskolák egyet-függőbb viszonyba jutottak a felsőbbkézzel szemben, nem riadtak vissza az igaz szó kimondásától.

Ez a péta is mutatja, mennyire székéges, hogy az iskolák függetlenségüket megőrizék. Pájdalom, a sárospataki főiskolán kívül vajmi kevés oly iskolánk van, amely miniszteri rendelettel szemben ily határozatot merészelve hozni. Csak nem fajtul el a régi önálló szellem, mely a pataki iskolát hosszú időközön át a nemzet fenntartójává, a magyarság erős várává tette s amelyre, ki tudja mikor, ismét égető szükség lehet az országnak. Mert ma ilyen, honlap olyan rendeleteket boesíthat ki a kormány s szomorú sorsra juthat magyarságunk, ha független iskolákat nem sikerül fenntartanunk.

De a sárospataki határozatot nemcsak bátorságáért dicsérik, hanem tartalmas igaz voltáért is.

E határozat elvi alapon állva, pár tollvonással művészi módon festi a mai tanügyi állapotokat. Néhány szóval rámutat tanügyi nyomorúságunkra. Kimondja, hogy komoly, alapos reformok helyett „részleges kísérletező reformokkal” rontják, zavarják a tanügyet. A bölcselmi műveltséget pedig kiszorítják a főiskolákból.

Kívánatos, hogy a pataki határozatnak folytatása legyen s a többi főiskolák is állást foglaljanak.

Sajátságosan hangzik ez a diéséret épen most, amikor — szégyen, de igaz — talán a világ teremtése óta először esik meg, hogy a pataki tanárok túlnyomó többsége kormánypárti. Süssék meg a tanár urak az ilyen független szellemet!

Búcsu.

Elválva tőled; búcsuzom nyugodtan, Hűde a szívem: kívánsága ninc; Allok előttem egy szécskát se szőva, Hűde a búcsu: folytatása ninc!

Ugy érzem, remeg a kezem, Pilládon könnyesepp: drága, drága, [kínese]

Fellángol ismét régi vágy szívembe, Csupán egy pereg! Folytatása ninc! S aztán megyek, te belefutsz karomba, Ól karod. — mily ödes rabbilines! Esembe jut, hogy mindez esalja játéck; Eltölkak gyengén s folytatása — ninc!

Németh Pál.

„A sátoraljajhelyi ágost. hitv. evang. missiói egyház örömmünepre készül. Jóltevője, a báró Radvánszky Béla koronáor világi elnök és dr. Baltik Frigyes püspök egyházi elnök vezetése alatt álló magyharhoni egyetemes evangélikus egyházi gyűmintézet 1901. évi közgyűlést szept. 21. és 22-ik napján Sátoraljajhelyben tartja. Az ünnepek sorrendje: Szept. 21-én déli 12 óra 55 percek a vasúti állomáson a Miskolezról együttesen érkező vendégek fogadása. Esti 7 órákor ismerkedési estély és közös vaoesora a „Boek”-szállodában. 22-én reggeli 9 órákor az ágost. hitv. ev. missiói egyház imaházában istentisztelet Martny Imre nagyváradi lelkész egyházi beszédével. 11 órákor ugyanott az imaházban az egyetemes gyűmintézet közgyűlése. 1 és fél órákor közebéd a „Magyar Király” szállodában.

„A zemplénvármegyei gazdasági egyesület szőlészeti szakosztálya f. hó 16-án d. u. 4 órákor a vármegyháza kistermében ülést tart.

„A tokaji pénzügyóri szakaszról egy szerencsi tudósítás nyomán azt írtuk a multkor, hogy átviszik Szerenre november elején. Mint most értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Vannak ugyan tárgyalások némi változtatás felől, de a pénzügyorség teljes átvitele ninc tervbe véve.

„Postai értesítés. Folyó év október 1-től kezdve csakis a szorosan

vett *belföldi* (Magyar és Horvát-Szlavonország) forgalomban váltott postautalványokat szabad *rosszasztu* úrlapon kiállítani, míg ellenben a *külföldre* (Ausztriát és a megszállott tartományokat is ide értve) szóló postautalványokhoz a *sárgaszínű* (nemzetközi) úrlapokat szabad használni.

„Ez udvarmester. Ezen a néven ismerős Petyo Hombár József athleta terméti galszécsi cigány a büntető bíróság előtt. Vette pedig e titulusát onnét, mert a helybeli fogházban több izbeli vendégzereplése alkalmával rendszerint ő szokta az udvartisztítás tartását végezni, s a mily gonosz a szababban, épp oly jámbor, példás viseletű és szorgalmas a „esapadában”. Az udvarmester ur, dacára, hogy közel 3 évi fogház büntetés alól nem is oly rég menekült, ismét rosz fát tett a tüzre, s nem csakely jogtalan elsajátításért egy hónapig söpörheti ismét a fogház udvarát. Kedves élete párja, a Zsuzsi, orgazdaság címén 7 napi fogházzal jutalmaztatott.

„Nekrológ. Notórius tolvaj volt Dojesik Mihályné hosszulái illetőségű vén asszony, valóságos réme az ujhelyi boltosoknak. Több ízben volt is alkalma a sátoraljajhelyi kir. törvénytörző fogház vendégzereplését élveznie, míg csakugyan ott fejezte be zavaros pályafutását. A kiérdemesült tolvaj asszony most is 11 hónapi börtön büntetésre volt elítélve, s már csak néhány nap hiányzott a szabadulás, illetve az újabb lopásokig; de a halál megkönnyörült „hitelezőina”, — s e hó 9-én, 61 éves korában a helybeli fogházból a legfelsőbb ítélő szék elé hivta madame Dojesiket. — Kinek milyen az élete olyan a halála is!

„Köszönetnyilvánítás. Alulírott, úgy a magam, mint hveim nevében a legmélyebb köszönetemet fejtezem ki gróf Andrássy Sándor ő méltóságának, ki, dacára annak, hogy most 2 éve, midőn a község lakosai a tűzvész következtében teljesen hajléktalanná váltak, őket 1000 korona közpénzen felül díjtalanul fa és kő anyagokkal ellátta, a legérett rk. templomot belsőleg felszerelte, az új harangok beszervezését lehetővé tette, a mult évben a rk. iskola részére belsőséget ajándékozott, az iskolát felépítette stb. stb., mely kiadásai az 5000 koronát megítlik, mindazonáltal a 2000 koronát szintén meghaladják. Ezen valóban nemes lelkű alkotókészségeért fogadják ő méltósága ismételve a legnagyobb köszönetemet. Velejte. 1901. szeptember 10. *Matyeczko György*, velejteji gk. lelkész.

Budapesti levél.

A választási mozgalmak zajától visszhangozik az egész ország. A képviselőjelölés, a választási küzdelem bevezetése mindenütt folyik és ennek nyomán nemsokára zászlódsztólt az ország minden városa, községe, hogy ezzel hirdesse, kibe helyezi bizalmát a vezető értelmiség és es alá toborozza a választó polgárokat.

A választási aktusnak ezt a legfontosabb eszközét, a választási lobogót, százával rendelik a kerületek s ebben az eszközben, mely a győzelemnek egyik fő feltétele, kell hogy bizonyos garanciát, szilárdságot, szintartósságot birjanak a megrendelő. A mult tapasztalatai tanítják, hogy a választási időszakra gombamódon keletkeztek választási zászló (ugynevezett) gyárak, melyek olyan zászlókat szállítottak, hogy egy esőmosás után szinehagyott rongyokká váltak, a névfelirat olvashatatlanná lett s a választási kampány után pedig a „gyár” már megszűnt, feltalálhatlan lett s minden reklamáció lehetetlenné vált.

Ezért figyelmeztetjük a választási

mozgalmskat, vezetőit, hogy a képviselőjelölt lobogókat csakis ismert, megbízható cégnél rendeljék, hol a selejtes szállítás ki van zárva. Ilyen a régi jóhírű, az egész országban előnyösen ösmert Rumbold B. zászlógyára (Budapest, IX. Liliom-utca 25. sz.) mely 1842. év óta áll fenn, s minden irányban méltó a bizalomra s garanciát nyújt arra, hogy netaláni reklamációk is kívánat szerint eszközöltetnek.

„Sas-droge ia elnevezéssel fényesen berendezett drogeria üzletet nyitott Wolf Péter Budapesten, Kerepesi-ut 70. sz. alatt. A „sas” nem üres jelző itten, hanem symboluma ama magas színvonalnak, melyen Wolf Péter drogeriája állt, hogy az minden tekintetben kiváló és előnyös legyen a nagyközönség szolgálatában.

A drogeriák ma már napi szükségletté váltak, hogy a gyógyárukat illat-, pipere- és vegyesszereket, valamint a likőr, rum, cognac stb. eszenciákat jól és jutányosan szolgáltatásák. A „Sasdrogeria” bizonyára, megismerése után csakhamar a hölgyközönség keresletének központja lesz Pálma-kréme, Pálma-pudere és Pálma szappana által, melyeknek finom, aromatikuss illata s a bőrnek üdöséget és szépséget adó tulajdonságai minden eddig ismert hasonló, szert felülmulnak.

Likőr, rum, cognac sth. eszenciái pedig a legfinomabb alkotrészekkel bírnak. Különösen kiemeljük még a gazdaközönségre nézve fontos állatgyógyászati készítményeket s ezek között a Restitutionsfluid eszenciát, melynek előnyössége abban áll, hogy az eszencia, vagyis kivonat, amely egyszerűen 1 liter denaturált szeszszel lesz összekeverve s így nemcsak jutányosabban a hasonló szereknél, hanem hivatva van az eddig Ausztriából imporált készítményeket kiszorítani. A „sasdrogeria” rendkívül gazdag raktári cikkeinek megismerhetősére legjobb annak árjegyzékét kérni, melyet az díjmentesen megküld.

Lohr Mária (ezelőtt Konfusz) csipke-vegyészeti tisztító és műseilyemfestő intézete, mely a legelső s egyedüli specialista e téren, ismét újabb és tetemes nagyobbodást nyert a nagyszabású vegyi-, tisztító- és műfestő-telep. hol a használatban elpiszkosodott ruhák és csipketárnyak egészen újhoz hasonló széppé változtatnak, a háztartás egyik igen fontos gondjának elvállalására, szőnyegporolására és a hibás szőnyegnek javítására rendezette be. Lohr Máriaéknak, Budapest, Baross-utca 85. számú óriási háza kizárólag üzleti célokra szolgál, szőnyegporolásra igen alkalmas helyiségekkel bír és a legjobban van berendezve, tehát a legajánlatosabb ez a régi jóhírű cég most már nem csak valódi csipkék, pongyolák stb. vegyes tisztítására, műseilyemfestés eszközöltetésére, de szőnyegporoltatás és hibás szőnyegek javítására is. Vidéki megbízások egyenesen a cég főtelepére: Budapest, VIII. Baross-utca 85. sz. küldendők.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemelebb ott-hon ajánljuk Gundel Janos „István főherceg”-hez címzett szállódját, a Ferenc József-tér és Akadémia utca sarkán.

Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztaságával és leglegendosabb kiszolgálásával, jutányos szobaáráival, minden igényt teljesen kielégít.

A szálloda öttermeiben a legizletesebb ételek és tiszta jó italok szolgálatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezuttal is csak emlékeztető kivánjuk juttatni.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.

TROPON ötszöröse táplálóbb, mint a hus melynek legfontosabb részét: **fehérnyéjét** tartalmazza.

TROPON növeli az egészségesek test erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, siettetti az üdülők megerősödését.

TROPON megbeesztethetetlen mind-ama betegségekben; melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.

TROPON nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak kiknek rosz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegek, akik vérszegények, kőszvényesek tüdő-bajosok, osztorbetegek és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes étellel való táplálkozást lehetetlenné teszik.

TROPON nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérnyék-szítvány is. Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fill.

TROPON kapható minden gyógyszer-tárban.

353 V. 1901. végreh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré

teszi hogy a gálszécsi kir. járásbírósg 1901. évi V. 2234 számú végzése következtében Dr. Elek Imre ügyvéd által képviselt Jakubecz György javára Csacsko András ellen 600 és 64 kor. 18 fillér s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 600 koronára becsült következő ingóságok u. m. egy járdány és életnemű nyilvános árverésen eladtának.

Mely árverésnek a gálszécsi kir. járásbírósg 1901. évi V. 2234 sz. végzése folytán fenti tőkekövetelés bíróság már megállapított költségek erejéig Tussán végreh. szenvedő lakásán leendő eszközölsére 1901. évi szept. hó 16-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megfigyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében közpénzintézet mellett a legfőbbt ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felhírogallatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Gálszécsen 1901. évi augusztus hó 28 napján.

Saároly Imre.
kir. bír. végrehajtó

Bor eladás.

1889. évi saját terméstu valódi hegyaljai

szamorodni és asszu bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 fill. Asszu 6 K. Asszu finomabb 10 K. literenkint

Lövy Adolf,

könyvkereskedő S.-A.-Ujhely.

Községeknek, tanyai gazdaságoknak
kittünö minőségü

POSTA-TÁSKÁKAT

ajánlja

Landesmann S. szijgyártó Sátoralja-Ujhely

Női-szabóműhely áthelyezés.

Van szerencsem a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy

női-szabóműhelyemet

mai naptól a Petöfi utca 552 sz. (a volt Teich-féle ház) az áll. elemi iskolával szemben áthelyeztem.

Amidőn is szíves tudomására hozom, hogy francia és angol divat szerinti ruhákat, ép úgy felöltöket, legjobban és legizlesebben készítek. Főtörökvesem mindenkor oda fog irányulni, hogy a nagyrabecsült megrendelő hölgy közönségnek megelégedését mindenkor kiérdemljem

Sátoraljaújhely, 1901. aug. 21-én.

Kiváló tisztelettel:

Zinner Bernát,

női szabó.

Ruhavarrás és szabás tanítását elvállalom.

Hirdetések közzétételére

legalkalmasabb Zemplénummegyének legelterjedtebb
politikai lapja a

„Felsőmagyarországi Hirlap“

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljaújhely.

Hirdetmény.

A t. ez. közönség tudomására hozatik, hogy alulirt intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Zörlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Az 1895. évi cairaí s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllet és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kittünö sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, esúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és esúz-füldalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CREME szeplo, müfölt, mitesser s az arcz és kézbur minden nemü tisztálanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkittünöbb minőségü hegyaljai borból készítve. Kittünö s biztos hatású szer vérszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermeknek kellemes ízénél fogva igen szívesen veszik be. Pél literes üveg 5 korona. 1 liter 9 korona.

SZEGFÜ POWDER finomságot kölesünöz. — Fehér, rózsaszín s erme színben. Egy doboz 1 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szer bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

SZEGFÜ POPOR a fogak s foghús épségben tartására. A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt külesünöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

SZEGFÜ SZAPPAN a legfinomabb toillet mes illattal. Egy darab 80 fillér.

HAJ-OLAJ a haj hullás, kopaszodás, fejgallásra szolgál. Egy üveg 3 korona.

Kapható csaknem az összes gyógyszerertárahban. Postán utárvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljaújhely.

Főraktárak Budapestben, Török József gyógyszerertárahban, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerertár“-ban, Váci-körút 17.

Tisztelettel van szerencsem a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

BOHN-féle biztonsági átfedő eserepogár

cs. és kir. udvari szállító képviseletét átvetttem.

Gyártmányok: Szabadalmazott biztonsági átfedő-eserepek, közönséges tetőcserepek, gerinczserepek, díszitmény és téglák, épületrészek, teracotta, alakzatok és kert-ékitmények

Képes árjegyzék és minta ingyen es bérmentve.

Kívánatra személyesen is elmegyek.

Teljes tisztelettel

Schiffmann Salamon

Nyilatkozat.

Lelesz.

Mely szerint Nagy-Rozvágy község alulirt lakosai ki-nyilatkozatjuk, hogy az 1900. évi augusztus havában volt tüzvész után Schiffman Salamon leleszi lakosnak hozzánk érkezett, reánk tűzkárosultakra nézve valóságos szerencse volt, mert az általa ajánlott Bohn-féle biztonsági átfedő eserep ez ideig az az általunk ismert fedőanyag közt a legerősebb, tűz ellen a legbiztosabb, legkönnyebb és legolcsóbb tetőt nyújthatja.

Amiért is ez alkalommal Schiffmann Salamon urnak ünnepélyes köszönetünket illetve elismerésünket nyilvánítjuk és az általa ajánlott Bohn-féle fedőanyagot minden honfitár-sunknak a legmelegebben ajánljuk.

Nagy-Rozvágy, 1900. évi december hó 20-án.

Látta:

Isepy Zoltán Fuhász István bíró, Szabó József egyh. gond. szolgabíró Mady József h. bíró Fixler Ignác.